

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Fungování Rady pro rozhodování sporů podle Červené knihy FIDIC

Smluvní podmínky pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem z roku 1999 (dále jen „CONS“) představují celosvětově nejpoužívanější smluvní podmínky ke smlouvám o dílo pro realizaci velkých stavebních projektů. Významným charakterem CONS je použití Rady pro rozhodování sporů[1] / Dispute Adjudication Board (DAB). Rád bych Vám v tomto článku představil základní koncept fungování Rady pro rozhodování sporů a zasazení jejího použití do českého právního prostředí.

Základní představu o Radě pro rozhodování sporů nám poskytuje Pod-článek 1.1.2.9 CONS, podle kterého se jedná o „osobu nebo tři osoby takto uvedená(é) ve Smlouvě nebo jiná osoba(y) jmenovaná(é) podle Pod-článku 20.2 nebo Pod-článku 20.3“. Rada pro rozhodování sporů může fungovat ve dvou režimech. Prvním z nich je „stálá“ Rada pro rozhodování sporů, která je jmenována ještě před zahájením prací a pravidelně se účastní procesu výstavby. Tím je dosaženo jednak její průběžné informovanosti o postupu prací a poměrech na Staveništi a současně také může na základě dohody Stran pomáhat v předcházení sporů. Druhým režimem je pak „ad-hoc“ Rada pro rozhodování sporů, jež je jmenována až po tom, co vznikne konkrétní spor či neshoda mezi Stranami a její jmenování končí vydáním rozhodnutí v posuzované věci.[2]

Možnosti alternativního řešení sporů ještě dále posouvá aktualizované znění Červené knihy FIDIC z roku 2017 (dále jen „**CONS 2017**“). Pod-článek 21.3 CONS 2017 totiž navíc umožňuje využití Rady pro rozhodování a předcházení sporů / Dispute Avoidance/Adjudication Board (DAAB) pouze jako poradního orgánu, který poskytne asistenci či neformální projednání při řešení neshod mezi Stranami. Strany se musí na zahájení takových jednání vzájemně dohodnout a požádat o jejich zahájení společně.

Na základě Pod-článku 20.4 CONS má Rada pro rozhodování sporů působnost rozhodovat všechny spory vzniklé mezi Stranami „*v souvislosti se Smlouvou nebo prováděním Díla nebo z nich vyplývajících, včetně jakéhokoli sporu ve věci nějakého potvrzení, určení, pokynu, názoru nebo ocenění Správce stavby*“. Je tak nutné jasně stanovit, co znamená spor mezi Stranami. Může totiž nastat situace, kdy jedna ze Stran předloží věc Radě pro rozhodování sporů, přičemž druhá Strana tvrdí, že daná věc sporná není. Rada pro rozhodování sporů pak musí posoudit, zda takový spor skutečně vznikl. Za spor však nelze považovat samotné vznesení claimu nebo vydání určení Správcem stavby. Jedná se totiž o mechanismy dopředu předvídané Smlouvou, které slouží pro narovnání poměrů mezi Stranami po zjištění nové skutečnosti a jejichž použití se u výstavbových projektů není možné vyhnout, ale je nutné je řídit. Záležitost je považována za spor, pokud dojde k následujícím situacím:

- a. odmítnutí konečného určení Správce stavby jednou ze Stran;
- b. když byla jednání Stran ukončena bez vzájemné dohody;
- c. pokud se jedna ze Stran odmítne účastnit jednání či odmítá vynaložit úsilí k uzavření dohody podle Pod-článku 3.5 CONS;
- d. jestliže bylo v průběhu dlouho trvajících jednání dosaženo tak malého postupu, že je zřejmé, že

vzájemné dohody Stran nebude dosaženo.[3]

V souvislosti s výše uvedeným je také třeba zdůraznit, že pro vznik sporu není nutné vydání určení Správce stavby podle Pod-článku 3.5 CONS. Je tak možné, aby byly Radě pro rozhodování sporů předloženy jakékoli jiné záležitosti, jež Strany považují za sporné.[4]

Rada pro rozhodování sporů má následně lhůtu 84 dnů po obdržení oznámení o vzniku sporu, případně delší lhůtu schválenou oběma Stranami, na vydání svého rozhodnutí ve sporné věci. Takové rozhodnutí je pak pro Strany závazné a „*musejí se jím okamžitě řídit, pokud a dokud není revidováno ve smírném narovnání nebo rozhodčím nálezem*“. Pokud jakákoli ze Stran nesouhlasí s vydaným rozhodnutím Rady pro rozhodování sporů, má lhůtu 28 dnů od doručení rozhodnutí na oznámení svého nesouhlasu. Na základě takového oznámení bude Strana oprávněna k zahájení rozhodčího řízení.

Na tomto místě je vhodné poukázat na případ *Tubular Holdings (Pty) Ltd v DBT Technologies (Pty) Ltd* řešící závaznost rozhodnutí Rady pro rozhodování sporů, které však není konečným rozhodnutím ve věci. Rozhodce v daném případě stanovil, že i mezitímní rozhodnutí Rady pro rozhodování sporů musí být pro Strany závazné, dokud není revidováno v rámci rozhodčího řízení.[5]

Oznámení o nesouhlasu musí vždy jasně specifikovat, jaké konkrétní části rozhodnutí považuje Strana stále za sporné. Současně musí být z takového oznámení jasné, že se jedná o oznámení o nesouhlasu podle Pod-článku 20.4 CONS. Není přitom nutné, aby toto oznámení obsahovalo odůvodnění, tedy vysvětlení, proč Strana považuje závěry rozhodnutí Rady pro rozhodování sporů stále za sporné.[6]

Konečná závaznost rozhodnutí Rady pro rozhodování sporů nastává v případě, kdy žádná ze Stran nepodala ve lhůtě 28 dnů oznámení o nesouhlasu. Poté je rozhodnutí z pohledu Smlouvy konečné a závazné pro obě Strany. Strany jsou pak povinny se tímto rozhodnutím řídit a není ho možné již revidovat žádným dalším postupem stanoveným Smlouvou.

Rozhodnutí Rady pro rozhodování sporů nebude ve většině zemí s kontinentálním právním systémem, včetně České republiky, právně vymahatelné, konečné a závazné, avšak bude závazné mezitímně. Pokud by Strany trvaly na závaznosti rozhodnutí Rady pro rozhodování sporů v rámci českého právního systému, mohou stanovit, že řízení Rady pro rozhodování sporů bude vedeno jako ad hoc arbitráž. Další možností pak je formulovat rozhodčí doložku ve Smlouvě tak, že rozhodčí soud bude mít pravomoc k přezkumu rozhodnutí Rady pro rozhodování sporů v případě, že jedna ze Stran bude chtít takové rozhodnutí napadnout.[7]

Důležitost Rady pro rozhodování sporů dokládá i skutečnost, že nutnost jejího požití je stanovena jako 5. zlatá zásada FIDIC. Konkrétně samotná organizace FIDIC považuje zajištění nezávislé a nestranné Rady pro rozhodování sporů pro alespoň prozatímní řešení sporů za základ spravedlivé a vyvážené Smlouvy.[8]

Na základě výše uvedeného je zřejmé, že výhody Rady pro rozhodování sporů značně převyšují nad jejími potenciálními riziky. Jde o nejlepší způsob, jak předejít vleklým soudním řízením a napomoci Stranám nalézt společné řešení.[9] Pokud budeme chtít v České republice zefektivnit proces výstavby velkých projektů a přiblížit ho standardům západoevropských zemí, budeme muset dříve či později přistoupit k využití Rady pro rozhodování sporů. Bude tak jistě nejlepší tento proces započít co možná nejdříve.

JUDr. Václav Holický, MBA

Konzultant senior - právník

[Contract management, a.s.](#)

Pujmanové 1753/10a
140 00 Praha 4

e-mail: holicky@cmanagement.cz

---

[1] Pojmy uvedené s velkým písmem odpovídají definicím těchto pojmů uvedených v CONS 1999.

[2] KLEE, Lukáš a Ondřej RUČKA. Efektivní řešení sporů ve stavebnictví: Adjudikace prostřednictvím rady pro řešení sporů. In: Buletin advokacie [online]. 22. 5. 2014. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/efektivni-reseni-sporu-ve-stavebnictvi-adjudikace-prostrednictvim-rady-pro-reseni-sporu>

[3] BOOEN, Peter L. The FIDIC Contracts Guide. The Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils (FIDIC), 2000, s. 311.

[4] ICC Final Award in Case 18505. ICC Dispute Resolution Bulletin. 2015, č. 1.

[5] Rozsudek South Gautering High Court, Republic of South Africa ze dne 03.05.2013, sp. zn. 06757/2013. 2013.

[6] ICC Final Award in Case 18320. ICC Dispute Resolution Bulletin. 2015, č. 1.

[7] KLEE, Lukáš. Stavební smluvní právo. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2015, s. 293-294.

[8] MADI, Husni a kol. The FIDIC Golden Principles. International Federation of Consulting Engineers (FIDIC), 2017.

[9] KLEE, Lukáš a Ondřej RUČKA. Efektivní řešení sporů ve stavebnictví: Adjudikace prostřednictvím rady pro řešení sporů.

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)